

O patnáct let dřív

Zuzana Bojková stlačovala rukama kozí vemeny shora dolů způsobem, jakým to dělávala od nepaměti. Naučila se dojit v deseti letech, nyní jí bylo pětáctýřicet. Klidně pozorovala mléko stékající do škopku, nijak zvlášť nespěchala. Život v malé horské osadě byl těžký, ale měl své výhody. Kamenitá políčka přinášela mizernou úrodu, avšak na druhé straně byla tak malá, že práce nebylo tolik jako na větší usedlosti. Kdyby Bojkovi měli vystačit s tím, co se jim urodí, třeli by bídu s nouzí. Nevedlo se jim nejhůř díky tomu, že tři chlapi v rodině měli práci. Nejstarší Jakub byl už pár let pryč z domova, vyučil se a pracoval u klempíře v Domaslavicích, vesnici mezi Frýdkem a Bludovicemi. Zuzanin manžel Izidor a druhý syn, pokřtěný po otci, byli zaměstnaní ve válcovně v třineckých železárnách. O pár let dřív, během velké hospodářské krize, rodina paradoxně prožívala krušnější chvíle než nyní, za německé okupace. Kluci ještě byli děti, takže nepracovali, kdežto Izidor Bojko starší se ocitl na seznamu zaměstnanců určených k propuštění. Figurovali na něm prakticky výhradně Poláci, kteří neposlali děti do českých škol. Nakonec to ustál, o práci nepřišel. Nyní se jako zkušený valcír hodil Německé říši, pro niž byl těžký průmysl prioritou. A ačkoliv většina lidí z Lomné přistoupila na volkslistu, Bojko to neudělal, ponechal si polskou národnost, jeho dospělí synové také. Nelitovali toho, přes veškerá omezení

a postihy. Hlavní bylo, že nemuseli do Wehrmachtu. Jako ten Jakubův známý Emil Szymek, kterého nyní ukrývali, protože se zalekl východní fronty.

„Ciotko Zuzko, je zle!“ naléhavý mužský hlas vytrhl Bojkovou ze zamyšlení. Prudce se otočila. Běžel k ní Jura, dvacetiletý syn Sikorových. Jejich chalupa stála kousek níž, asi půl kilometru od té jejich.

„Je zle, musím se okamžitě někde schovat. Němci vědí o Rusech a možná i o tom, že jsem s nimi v kontaktu. Mám zprávy, že chtějí dnes na partyzány políčit past.“

Bojková pustila kozí vemeny, ruce od mléka ledabyle utřela do zástěry a prudce se zvedla ze štokrlete.

„S námi nepočítej. Máme malé děti, a Němci by stejně šli nejdřív k nám, kdyby tě hledali, vždyť bydlíte blízko,“ řekla rozhodně.

Jura netrpělivě mávl rukou.

„Však to po vás ani nechci, ciotko. Jen vás chci varovat, že se něco děje. Pokud vím, k vám Rusové taky chodili pro jídlo.“

„Jenom jednou tady byli, a to jsem jim řekla, že už je víckrát nechci vidět.“

Bojková se poněkud minula s pravdou. Držela se pravidla, že v té době nikomu nemůže věřit. Tím spíš, že jí syn nakvartýroval do stodoly zběha. Jediné štěstí, že o něm nikdo kromě rodiny nevěděl. A i to bylo riskantní. Vždyť Antkovi bylo teprve osm, Zuzance deset a Andulce dvanáct. Kdyby se děcka náhodou někde prořekla... Na to raději nemyslet. Počkala, až sousedovic syn zmizí v lese, a pak se rychle odebrala do stodoly. Zapomněla na vydojené mléko, ačkoliv bylo nesmírně cenné. V tu chvíli se vůbec nestarala o to, že by koza mohla škopek převrhnut.

„Hej, Emile, slyšels, co se děje? S čím přišel Jurek Sikora?“ zvolala tlumeným hlasem směrem nahoru. „Sice nevím, odkud ty zprávy vzal, ale může to být pravda.“